

Kaplica Matki Bożej Pocieszenia w Świnnej Porębie

Wstępna ocena stanu zabytku wraz z planem prac remontowo-konserwatorskich

Kraków, listopad 2023

OPIS IDENTYFIKACYJNY OBIEKTU

Kaplica M.B Pocieszenia to budowla murowana z cegły, otynkowana, na planie prostokąta, o wymiarach 7,5 m x 5,3 m, wysokości 4 m. Położona w środkowej części wsi. Datowana na 1910 r. Pierwotnie pełniła funkcję kaplicy mszalnej.

Wnętrze stanowi jedno pomieszczenie, nakryte dachem dwuspadowym z sygnaturką. W ścianach bocznych po dwa przeszklone okna, zwieńczone półkoliście, od frontu drzwi wejściowe dwuskrzydłowe. W ścianie ołtarzowej wnęka, w której obecnie umieszczony obraz – współczesna kopia średniowiecznej Madonny z Dzieciątkiem z 2000 r.

Pierwotny obraz, widniejący na zdjęciu Karty Gminnej Ewidencji Zabytków, przeniesiony do nowego kościoła mieszczącego się obok Kaplicy.

Z wyposażenia zachowane drewniane ławki oraz drewniana balustrada chóru z wejściem na strych Kaplicy, stacje Drogi Krzyżowej w formie drukowanych ilustracji, dwie polichromowane figury Matki Bożej i Chrystusa, mosiężny żyrandol, współczesne symbole kultu.

Posadzka pierwotna, złożona z dwukolorowych płytek cementowych, ułożonych w karo.

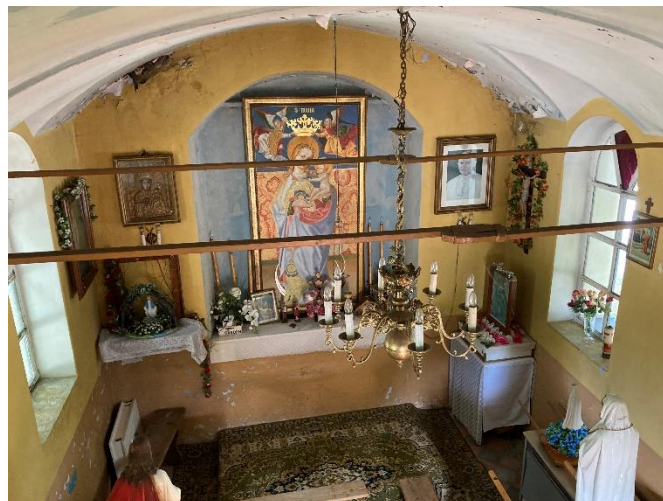
Na frontowej elewacji Kaplicy umieszczone trzy oszklone wnęki nad drzwiami wejściowymi, w których widnieją: centralnie figurka Matki Bożej, po bokach relikwiarze (?). Równoległe do drzwi zawieszony krucyfik z metalową figurą Ukrzyżowanego.

Zabytek wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków pod nr 65/29 z dnia 31.03.2010.

STAN ZACHOWANIA

Ogólny stan zachowania Kaplicy jest zły, nie przeprowadzono w niej remontów ani innych prac o charakterze konserwatorskim od wielu lat.

Największe zniszczenia, zarówno części zewnętrznych, jak i wnętrza związane są z wilgocią oraz zalewaniem przez wodę opadową poprzez nieszczelności pokrycia dachowego. Brak izolacji powoduje także podciąganie kapilarne wody przez mury i tynki, co uwidacznia ich stan w przyziemiu. Zniszczenia partii cokołu występują na elewacji zewnętrznej oraz lokalnie we wnętrzu.

Z obecnością wilgoci łączy się występowanie porażenia mikrobiologicznego warstw malarskich i tynków ścian wewnętrznych, ich tuszczanie oraz przebarwienia. Obecny stan malatury wewnątrz wskazuje na występowanie przemalowań, naturalne odkrywki ujawniają ślady pierwotnej warstwy malarskiej z barwnym ornamentem. Trudno ocenić na tym etapie, jaki jest zakres oraz stan warstwy pierwotnej.

Ślady zalania, widoczne na sklepieniu oraz ścianach, wskazują na możliwą utratę stabilności tynków, a co za tym idzie ich osłabienie i utratę własności nośnych.

Posadzka cementowa jest częściowo spękana, porysowana, przebarwiona.

Stolarka okienna i drzwiowa mocno zniszczona, zachowane szklenie wydaje się częściowo oryginalne – zachowały się kolorowe szybki witrażowe oraz ornamentowe.

Drewniane elementy wyposażenia prezentują równie zły stan zachowania, podłoże jest częściowo naruszone przez owadzie szkodniki drewna, przemalowane, warstwy malatury przetarte. Konstrukcja utraciła częściową stabilność, występują spękania i ubytki.

PLAN PRAC REMONTOWO-KONSERWATORSKICH

DACH I ELEWACJE

1. Wymiana pokrycia dachowego na dachówkę ceramiczną wraz z przeglądem stanu więźby dachowej i jej konserwacją.
2. Wymiana orynnowania oraz obróbek blacharskich na blachę tytan-cynk.
3. Konserwacja sygnaturki.
4. Renowacja elewacji, w tym usunięcie zmurszałych tynków i położenie nowych krzemianowych, wymiana tynków cokołowych, nałożenie warstwy malarskiej krzemianowej.
5. Wykonanie izolacji pionowej oraz drenażu wokół obiektu.

SKLEPIENIE I ŚCIANY WEWNĘTRZNE

1. Usunięcie warstw przemalowań.
2. Usunięcie zmurszałych i zainfekowanych partii tynków.
3. Dezynfekcja.
4. Doczyszczenie pierwotnej warstwy malarskiej.
5. Uzupelnienie ubytków zapraw, w tym nałożenie w partii przyziemia tynków w technologii WTA. Stabilizacja tynków.
6. Scalenie warstwy malarskiej z rekonstrukcją zachowanych elementów dekoracji ornamentальной.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA

1. Demontaż i przegląd szkła.
2. Oczyszczenie stolarki z nawarstwień.
3. Stabilizacja konstrukcji, uzupełnienie podłoża.
4. Konserwacja metalowych okuć.
5. Impregnacja.
6. Nałożenie warstw wykończeniowych.
7. Montaż szkła, w tym zachowanych oryginalnych szybek.

DREWNIANE ELEMENTY WYPOSAŻENIA

1. Usunięcie przemalowań.
2. Dezynsekcja.
3. Impregnacja drewna.
4. Stabilizacja podłoża, uzupełnienie ubytków, sklejenie pęknięć.
5. Nałożenie warstwy wykończeniowej, scalenie kolorystyczne

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

